

o acònit, que era metzina contra el bestiar i les salvatges [«aconitum, acateis», *DTO*. 1647]; en el Conflent anoto amb aquest valor *reynalgát* (Ralleu, 1960), alteració que s'explica per etimologia popular: d'aspecte més falaguer en certa manera l'herba si l'arsènic era *rei-al-gar*, l'acònit fou anomenat *reina*, que matava ja no les rates sinó llur matador, el gat, domèstic i vagabund, o bé salvatge.

Realisme, realista, V. *res* i *rei* *Realitat, realització, realitzar*, V. *res* *Reanimació, reanimar*, V. *ànima* *Reanudar*, V. *nus* *Reaparèixer, reparació*, V. *parer* *Rearmada, rearmament, rearmar*, V. *arma* *Rearpa* 'rebrot', d'ARPA (I, 402a45ss.), per les punxes o urpes de l'esbarzer *Reassumar, reassumpció*, V. *sumr* *Reat*, V. *reu* *Reata* o *riata* 'rengle de bèsties formades unes darrere les altres', 'soga amb què les fermen', castellanisme, derivat de ATAR *Reataula*, V. *retale* (TAULA) *Rebair*, pall., potser de *reavear-se* 'tornar-se a avesar' ('reprendre lentament la feina') + *Rebàgol* 'redall', V. *rebas(t)* (RABASSA) *Rebaix, rebaixa, rebaixador, rebaixament, rebaixar*, V. *baixar* *Rebaixi, inar*, V. *reveixi, revés* (VERTIR) *Rebalç, rebalçada*, V. *balç* i *bassa* *Rebaldar*, V. *reblar* i *vàlid* (VALER) *Rebaldir* maestr., 'córrer d'ací d'allà', va amb *esbaldir-se* 'esbargir-se' (V. *ESBANDIR*, vol. III, 429a47, 430b36, 431a22) *Rebaleis*, V. *bàlec* *Rebals, rebalsar*, V. *bassa* *Reballar*, V. *rebutllar* + *Rebalma*, V. *balma* *Rebanada*, V. *rave* *Rebanadores*, bàrbar per *debanadores* *Rebanc*, V. *banc* *Rebanegat*, dissim. de *rebanegat*, V. *abarnegar* *Rebanqueta*, V. *banc* *Rebany, rebanyar*, V. *banya* *Rebarba*, V. *barba* *Rebàrb(ar)o*, V. *ruibarbre* *Rebardiador*, sembla alteració per *-bidor*, derivat de *rebarba* (BARBA)

Rebarniu, eiv., potser de *riu-al-niu* 'pixada al llit', aplicat a l'infant menut que s'embruta, amb un sentit com el que ha pres *caganiu*: convindria assegurar millor el curiós mot i la seva forma, que si és exacta difícilment s'explicaria, però llavors sí fàcilment, si no és admetent mossarabisme ($\mu > b, l > r$).

Rebàs, rebassa, -assagall, -assar, V. *bassa* *Rebasar* cast. per 'passar enllà, ultrapassar' *Rebassó*, V. *bassa* *Rebast*, V. *rabassa* *Rebasta*, V. *bast* *Rebastir*, V. *bastir* *Rebastral*, V. *bastarrall* (*terrabastall*) *Rebat, rebatedor*, V. *batre, rebatre* i RAVATA *Rebateig, rebatejar*, V. *batejar* *Rebatell*, V. *reblar* *Rebatent, rebatable*, V. *batre* *Rebato*, V. *ravata* *Rebatol*, V. *batre* (i cf. *reblar*) *Rebatre*, V. *batre*, però afegim-hi que és popular al Pall. superior (per 'rebaixar' comptes de 1790 copiats a Estafs), i a Menorca (Camps Merc., *Folkl* II, 29); deriv. eiv. *rebat* («caïda», Pérez Cabrero), 'sotrac, bac, recalçada', Macabich, 1964, veg. *timbarro*: si bé és possible que aquí hi hagi contaminació amb BAC *Rebatuda, rebatut*, V. *batre*

Rebaubeig mall. 'tràngol, terrabastall' (Alcover, *BDLC* x, 383), *cosa de rebeubetx* «cosa de cajón», *DAG* (< 'mercadèria venturera, de tràfec'), de *bau-*

betjar 'titubejar' (*BALB* I, 573a27), a Men amb el canvi trivial *-ub-* > *-ug-* i després metàtesi *rebaubeig*; el nom de la costa de *Rafaubetx* prop de Cala-Figuera, no hi ha cap raó que s'ho valgui per relacionar-l'hi i és natural no separar-lo dels infinits NLL en *Rafal* n'hem fet nota amb Mascaró, i m'inclinaria a cercar-hi una forma àrabo-mossàrab de *BADIUS* nom de color.

Rebaumada, V. *balma* *Rebava*, V. *bava*; *rebavat* 'que se li ha fet rebava', 'retorçut, reblat, esmussat, obtús' (cf. l'evol. semàntica de *perversus*): «A tres claus en la crotz fortment l'agron clavat / e, de cascuna part, cascun clau *rebavat*, / per ço que sua pena fos en majoritat», Lull (*Obr Poè*t, Ross, 139); «O ànima dura e *rebevada*, endurida en nequícia e perversitat per ta pròpia malícia», «Yo era ligat en aquesta tan gran captivitat, no pas ab ferre algú, mas per ma pròpia, dura e *rebevada* volentat», Boliver (*Excitatori*, *NCL*, 60, 41) *Rèbeament*, V. *rebeu* (RAPINYA)

REBEC, mot comú amb el gall. *rebèco* 'esquerp', bearn *arrebèc* 'impertinent', 'rebec', i relacionat amb el lldg i gc. *se rebecà* (> fr. familiar *se rebéquer* 'respostejar'); segurament idèntics amb el lleonès *rebeco* i *rebezo* id., que també designen l'isard o cabra salvatge, és probable que pertot sigui aquest el significat primitiu; d'on l'altre, degut al caràcter esquerp i indòmit de l'animal; i és possible i versemblant que es tracti d'una forma *riβiccu que resultaria de metàtesi d'un mot *(i)βicirru derivat de l'ibero-llatí *IBEX*, -icis, 'isard', del qual provindrien el cast. i port. *bezzerro* 'jònc, toro jove' i el port. ant. *uicom* (nom d'un vedell usat per a càrrega, animals també rebecs o indòcils □ *I^a doc* · ni *rebec* ni *rebecar-se* es troben a penes abans del S. XIX, probablement un o dos cops en els Ss XIV-XVI

El *DAG* cita del *Jardinet d'Orats* (1486) «Lavors sabran si és *rebecha* los qui u ignoren». No és impossible ni gens inversemblant que també tinguem el femení d'aquest adjectiu en un dels nou rims en *-dc(h)a* amb *e* oberta que apleguen JMarc (305) i el *Torcmany* d'Aversó, junt amb *becha*, *taiecha*, *pecha*, *Arbecha*, *albudecha* (car no hi ha ug suficient per creure que sigui el NP βfblíc) i en el mateix llibre figura un verb *rebechà*, pf 3, junt amb altres 69 rims en *-ká*, quasi tots formes verbals (inclòs entre *bechà* i *baschà, enfrschà* etc.), 167.9, 13.24.

El Diccionari Aguiló en dóna una altra cita que sembla mallorquina i del S. XIX En altres diccionaris no fou recollit fins al Lab. (1840) que li dóna equivalència «tossut, rabiós» (la forma *rebeco* que li atribueix deu ser només deguda al fet d'ajuntar-lo amb el mot cast. *rebeco* «cabra montés», que copia del *DTO*, mera laxitud lexicogràfica sens dubte mancada de tot sentit, copiada pel *DFgra* «*rebeço*: de mal humor, intractable») Altrament només s'havia assenyalat una forma verbal *rebecar-se* «refifar-se, rebellar-se», Belv.; i *DAG* com a tortósí «posar-se els arbres ufanosos». No hem de cercar cap sentit a aqueixa data tardana, anòmala, segurament deguda al caràcter tan afectiu del mot, i